

EDITORIAL

Conference Trip to Chogha Zanbil

Manfred Malzahn

*The talk on the bus goes round and round
 At ever new frontiers of knowledge
 We keep meeting old acquaintances
 And at every fresh encounter
 We recount the growth rings
 The wrinkles and spots of age*

*Next stop – the ziggurat
 Left behind by the Elamites
 For travellers in an antique land
 We learn that the builders' language
 Had no known relatives
 Who was notified of its death?*

*And where are the gods
 Who were once honoured here
 Inshushinak and Napirisha
 Nahundi and Pinikir?
 Is there a retirement home
 For emeritus deities?*

*If so, let us go there
 For sweet it would be
 To sip tea with them
 To swap jokes and anecdotes
 Of dons and immortals
 All entroped in entropy*

(Khuzestan, Iran, February 2017)

RINGING IN THE IYIL

Just in case you did not recognise the above acronym: it stands for International Year of Indigenous Languages, as which the United Nations have declared 2019. It is to be hoped that not only the readers of this journal will consider the declaration an apt and timely move. Like all symbolic gestures, it is prone to meet with some degree of scepticism or cynicism regarding its impact, or even its rationale. However, in a domain where attitudes and awareness are of vital importance, having the IYIL will surely help language issues in claiming their fair share of global discourse.

The IYIL website¹ features a wealth of information as well as a 'Get involved' button. Check it out. On the front page, you will find some figures that may look familiar to you: the number of languages spoken worldwide is given as 7,000, and the number of endangered languages as 2,680. This means that the survival of over 38% of the world's extant languages is currently threatened. But even languages that are not likely to die out any time soon may be disadvantaged or discriminated against, and action is thus needed on a large number of fronts.

Should anyone have any doubts about this, the best imaginable antidote seems to be a reading of Tove Skutnabb-Kangas's article on "Linguistic Diversity, Language Rights and Language Ecology" that takes pride of place in this edition of *Sustainable Multilingualism*. The author makes a direct connection between linguistic and biological diversity: "Since much of the knowledge about how to maintain the world's biodiversity is encoded in the small Indigenous and local languages, *with the disappearance of the languages this knowledge will also disappear.*"

¹ <https://en.iyil2019.org/>

While the immense consequences of decreasing biodiversity are by now well recognised, a comparable decrease in linguistic diversity is still widely shrugged off as inevitable or even beneficial. This would have been anathema to linguists such as Wilhelm von Humboldt (1767–1835), who held that each language manifests a specific ‘world view’ guiding the perceptions and thought processes of its speakers, or Leo Weisgerber (1899–1985), who coined the term ‘the wording of the world’ for the distinctive process in which each language community engages with reality.

I was fortunate enough to have Leo Weisgerber’s son Bernhard as one of my professors at the University of Wuppertal, and hence to get acquainted with the notion that language is not merely expressive, but largely formative of thought. To me, this is such a commonsense idea that I am still baffled by attempts such as Steven Pinker’s to argue that human thinking operates on nonverbal concepts which are then correlated with different idioms. Why see something as essentially a one-way street when there is so obviously so much traffic going in both directions?

While I am sympathetic to doubts about the validity of e.g. the data gathered and the conclusions drawn by Benjamin Lee Whorf (1897–1941) about Hopi perceptions of space and time, the approaches taken by Wilhelm von Humboldt or Leo Weisgerber, and indeed, by the maverick Benjamin Lee Whorf, tally so much better with my own multilingual life experience that I hardly need any other evidence to convince me of the inherent value of multilingualism, as well as the benefits of preserving it wherever it exists, and of promoting it wherever it does not.

One important vehicle of doing the latter is foreign language teaching and learning in schools, as addressed by a number of contributors to the present issue. Of those, Rūta Eidukevičienė deals with the teaching of German, and Inga Savickienė with the teaching of Spanish in Lithuania. Various aspects of English teaching in Lithuania are focused on by Ilona Tandzegolskienė and Asta Balčiūnaitienė, as well as by Vaida Misevičiūtė. Their articles highlight the importance as well as the challenges of foreign language learning in a country seeking to strengthen its international ties.

Amin Karimnia and Mohammad Reza Khodashenas offer an essay on the teaching of English to medical students in Iran, while Volkan Mutlu’s contribution on the factoring in of personality types when choosing teaching and learning strategies is based on research done in Turkey. Muhammet Ruhat deals with the efforts of teachers and institutions to cope with the presence of large numbers of Syrian refugee children in Turkish schools; and Gil Bonila’s article is a wide-ranging cross-cultural examination of the use and effect of multimodal metaphors in advertising.

The one article I have not yet mentioned contains Roxana Taquechel-Chaigneau’s observations on multilingual practices in a Sino-French company in Beijing, where ad-hoc interpreting coexists with the use of English as a lingua franca. One striking remark in this essay reads as follows: “the data suggests the instability or vulnerability of English as the only solution for international exchanges in work situations.” There is clearly food for thought here, given the widespread assumptions about the functionality of English especially in the world of business.

On this note, I commend all of the articles in the present issue of *Sustainable Multilingualism* to the reader, at the threshold of the International Year of Indigenous Languages 2019.

Member of Editorial Board
Manfred Malzahn
United Arab Emirates University

REDAKTORIAUS ŽODIS

TVKM ARTĖJANT

Jei kartais nežinote, ką reiškia aukščiau nurodyta santrumpa, leiskite jums paaiškinti. TVKM (angl. IYIL) – tai Tarptautiniai vietinių kalbų metai (angl. *International Year of Indigenous Languages*), kuriais Jungtinės Tautos paskelbė 2019-uosius metus. Reikia tikėtis, kad ne vien šio žurnalo skaitytojams toks nutarimas pasirodys svarbus ir laiku žengtas žingsnis. Kaip ir daugelio simbolinių gestų, taip ir ateinančių metų paskelbimo Tarptautiniais vietinių kalbų metais reikšmė ar pagrindimas bus greičiausiai vertinamas šiek tiek skeptiškai arba ciniškai. Tačiau srityje, kur nuomonės ir sąmoningumas vaidina be galo svarbų vaidmenį, TVKM prisidės prie klausimų, susijusių su kalbomis, sprendimo ir padės užimti tam tikrą vietą pasauliniame diskurse.

TVKM internetinėje svetainėje² galima rasti daugiau informacijos, o taip pat mygtuką „Dalyvauti“ (angl. „Get involved“). Pasižiūrėkite. Pirmajame puslapyje rasite skaičius, kurie jums galbūt žinomi: pateikta informacija byloja, kad visame pasaulyje yra 7 000 kalbų, o jų tarpe nykstančiųjų skaičius sudaro 2680. Tai reiškia, kad daugiau nei 38 % pasaulyje išlikusių kalbų priartėjo prie išnykimo ribos. Tačiau net ir toms, kurioms greitu metu negresia toks pavojus, gali susidurti su nepalankiomis sąlygomis ir diskriminacija, todėl reikia imtis veiksmų įvairiose srityse.

Jei kyla abejonių, siūlau perskaityti Tove Skutnabb-Kangas straipsnį „Lingvistinė įvairovė, kalbų teisės ir kalbų ekologija“ (angl. „Linguistic Diversity, Language Rights and Language Ecology“), kuris užima deramą vietą šiame žurnalo *Darnioji daugiakalbystė* numeryje. Straipsnio autorė lingvistinę įvairovę tiesiogiai sieja su biologine įvairove: „Kadangi pagrindinė informacija, kaip išlaikyti biologinę įvairovę pasaulyje yra užkoduota mažose vietinėse kalbose, todėl išnykus kalboms, nebeliktų ir šios informacijos“.

Nors didžiulės mažėjančios biologinės įvairovės pasekmės yra akivaizdžios ir apie jas plačiai kalbama, į panašų lingvistinės įvairovės nykimą yra, tarsi, numojama ranka ir žvelgiama kaip į neišvengiamą arba netgi naudingą dalyką. Šią situaciją būtų pasmerkę tokie lingvistai kaip Vilhelmas fon Humboltas (1767–1835). Pastarasis buvo įsitikinęs, kad kiekviena kalba atspindi tam tikrą pasaulėžiūrą, kuri yra ją vartojančių žmonių suvokimo ir minties pagrindas, arba Leo Veisgerberis (1899–1985), kuris siekdamas apibūdinti išskirtinį procesą, kurio metu kiekviena kalbinė bendruomenė susiduria su tikrove, sukūrė terminą „pasaulio apibūdinimas žodžiais“ (angl. „the wording of the word“).

Man labai pasisekė, kad Leo Veisgerberio sūnus Bernhardas buvo vienas iš mano profesorių Vupertalio universitete; jis padėjo man suprasti, kad kalba ne tik reiškiamos, bet ir formuojamos mintys. Ši idėja atrodo teisinga ir mane glumina žmonių, pavyzdžiui, Steveno Pinkerio bandymas įrodyti, kad žmogus mąsto neverbalinėmis sąvokomis, kurios vėliau yra siejamos su skirtingomis idiomomis. Kodėl į kažką turėtumėme žvelgti kaip į vienkryptę gatvę, kai akivaizdu, jog eismas vyksta abiem kryptimis?

² <https://en.iyil2019.org/>

Nors aš pritariu abejonėms dėl, pavyzdžiui, surinktų duomenų patikimumo ir išvadų, kurias padarė Bendžaminas Li Vorfis (1897–1941) apie hopių erdvės ir laiko suvokimą, tačiau nuotatos, kurių laikėsi Vilhelmas fon Humboltas arba Leo Veisgerberis, ir, žinoma, Bendžaminas Li Vorfis, atitinka mano gyvenimišką daugiakalbystės patirtį, todėl man nereikalingi jokie kiti įrodymai, kurie priverstų mane patikėti, jog daugiakalbystė yra didžiulė vertybė, ir kad ją svarbu išsaugoti ten, kur ji egzistuoja, bei skatinti ją ten, kur jos nėra.

Viena svarbiausių priemonių minėtajam tikslui pasiekti yra užsienio kalbų mokymasis ir mokymas mokyklose. Tokią temą gvildena daugelis šio žurnalo numerio straipsnių autorių. Pavyzdžiui, Rūta Eidukevičienė kalba apie vokiečių kalbos, o Inga Savickienė – apie ispanų kalbos mokymą Lietuvoje. Daug įvairių anglų kalbos mokymo Lietuvoje aspektų yra apžvelgiama Ilonos Tandzegolskienės, Astos Balčiūnaitienės ir Vaidos Misevičiūtės straipsniuose. Šių autorių darbuose akcentuojama užsienio kalbų mokymosi svarba ir iššūkiai šalyje, kuri siekia sustiprinti savo tarptautinius ryšius.

Amin Karimnia ir Mohammad Reza Khodashenas kalba apie tai, kaip anglų kalbos yra mokomi medicinos studentai Irane, o Volkan Mutlu savo straipsnyje, paremtame Turkijoje atliktais tyrimais, analizuoja, kokį vaidmenį asmenybės tipai vaidina renkantis mokymo ir mokymosi strategijas. Muhammet Ruhat aptaria mokytojų ir institucijų pastangas, kurios yra dedamos siekiant išspręsti problemas, atsirandančias dėl didelio Sirijos pabėgėlių vaikų skaičiaus Turkijos mokyklose. Gil Bonila savo straipsnyje pristato išsamų tarpkultūrinį multimodaliųjų metaforų vartojimo ir jų poveikio reklamoje tyrimą.

Dar viename mano nepaminėtame straipsnyje Roxana Taquehel-Chaigneau pateikia savo įžvalgą apie daugiakalbystės praktiką Kinijos ir Prancūzijos įmonėje Pekine, kurioje kartu su anglų kalba, vartojama kaip lingua franca, yra neapsieinama ir be vertimo. Vertėtų atkreipti dėmesį į vieną svarbią mintį, išsakytą minėtame straipsnyje: „Duomenys rodo, jog anglų kalba, kuri yra vienintelė bendravimo priemonė dirbantiems tarptautinėse įmonėse, yra nestabili arba silpna.“ Nors plačiai kalbama apie anglų kalbos funkcionalumą, ypač verslo pasaulyje, išsakyta mintis iš tiesų verčia susimąstyti.

Artėjant prie 2019-ųjų, Tarptautinių vietinių kalbų metų slenksčio, šio *Darniosios daugiakalbystės* numerio skaitytojui rekomenduoju perskaityti visus šio žurnalo numerio straipsnius.

Redakcinės kolegijos narys
Manfred Malzahn
Jungtinių Arabų Emyratų universitetas